

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M., a. s., P.**, IČO: X., zastúpeného: Č. U. s. r. o., T., proti odporcovi: **P., a. s., D.**, IČO: X., o **nariadenie predbežného opatrenia**, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. marca 2013, č. k. 3 Cob 81/2013-457, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. marca 2013, č. k. 3 Cob 81/2013-457 **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Malackách uznesením zo dňa 19. decembra 2012, č. k. 10 Cb 109/2012-35 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech odporcu na nehnuteľnostiach vo vlastníctve navrhovateľa v 1/1, evidovaných na LV č. X., vedenom Katastrálnym úradom v B., Správou katastra M., okres M., obec V., pre katastrálne územie V., a to na: pozemok registra „C“, parc. č. X. o výmere 122 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemok registra „C“, parc. č. X. o výmere 137 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemok registra „C“, parc. č. X. o výmere 181 m², druh pozemku záhrady, pozemok registra „C“, parc. č. X. o výmere 14 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, stavba - rodinný dom, súp. č. X., postavený na pozemku registra „C“, parc. č. X. o výmere 137 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 023/06/550088/A/041 zo dňa 20. 12. 2007, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V X., právoplatný dňa 26. 04. 2008 - X., a to až nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní o návrhu na určenie, že záložné právo na nehnuteľnostiach zaniklo. Navrhovateľovi

uložil povinnosť, aby do 30 dní od doručenia uznesenia podal návrh na začatie konania proti odporcovi o určenie, že záložné právo na vyššie uvedených nehnuteľnostiach zaniklo.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia, z dôvodov pristúpenia k výkonu záložného práva odporcom, napriek tomu, že navrhovateľ vykonal voči odporcovi započítanie svojej nesplatennej pohľadávky z titulu náhrady škody s nesplatenými pohľadávkami odporcu z úverových zmlúv, v dôsledku čoho všetky započítané pohľadávky odporcu zanikli a rovnako tak zanikli aj všetky zabezpečovacie práva a inštitúty, ktoré zabezpečovali pohľadávky odporcu, vrátane záložných práv. Začatím výkonu záložného práva by došlo k vzniku nenávratného stavu v právnych vzťahoch účastníkov, k vzniku škody, resp. spôsobeniu inej ujmy navrhovateľovi.

Súd prvého stupňa uzavrel, že návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia je dôvodný v rozsahu uvedenom vo výroku uznesenia a konštatoval, že vydanie predbežného opatrenia nie je neprimeraným zásahom do záložného práva odporcu, je len dočasným obmedzením práva, do rozhodnutia súdu vo veci samej, keď mal preukázané, že odporca po uplynutí 30 dní odo dňa oznámenia pristúpil v zmysle § 151m Občianskeho zákonníka k výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam označeným vo výroku. Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, keď dospel k záveru, že v prípade výkonu záložného práva by navrhovateľ a tretie subjekty utrpeli ujmu, ktorej náprava by bola značne sťažená, pričom z obsahu odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že vychádzal z najmä z listu odporcu zo dňa 20. 11. 2012, označeného ako „oznámenie o začatí výkonu záložného práva" a z výpisu z listu vlastníctva zo dňa 17. 12. 2012, kde v časti vlastníci je vyznačená plomba Z - 4233/2012.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Poukázal na citované ust. §§ 74, 75 O. s. p. a § 364 Obch. zák. a ďalej uviedol, že žalobca nepreukázal dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Odvolací súd vyjadril názor, že navrhovateľ osvedčil nebezpečenstvo priamo hroziacej ujmy na svojich majetkových právach, ale nepresvedčil súd o reálnej existencii svojej splatnej pohľadávky proti odporcovi, ako aj to, že táto pohľadávka je započítateľnou, čím súdu

nepreukázal elementárnu náležitosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a to dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Ďalej uviedol, že navrhovateľ nepreukázal dohodu účastníkov o započítaní vzájomných pohľadávok, čím by pohľadávka odporcu voči navrhovateľovi zanikla a realizácia výkonu záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam by mohla byť považovaná za neoprávnený zásah do práv navrhovateľa. Poukázal na to, že z doposiaľ vykonaného dokazovania, ktoré nebolo vykonané v rozsahu, v akom sa vykonáva dokazovanie vo veci samej, nemal odvolací súd za zrejme osvedčenie práva, ktorému by mal súd poskytnúť ochranu nariadením predbežného opatrenia. Poukázal ďalej na to, že takéto dokazovanie bude možné vykonať v konaní o veci samej, nakoľko je zo spisového materiálu zrejme, že navrhovateľ žalobu vo veci samej podal a ak jeho výsledky budú v prospech tvrdenia navrhovateľa, tento môže v ktoromkoľvek jeho štádiu opätovne podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ust. § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Dovolateľ má za to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo nepreskúmateľnosťou uznesenia odvolacieho súdu, z odôvodnenia ktorého nie je zrejme, ako odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ neosvedčil nárok vo veci samej, arbitrárnym právnym posúdením veci a nedodržaním princípu právnej istoty.

V dovolaní uviedol, že odvolací súd v rozhodnutí neuviedol, podľa akej právnej normy vec posúdil, iba stroho skonštatoval, že „žalobca nepreukázal dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana“. Namietol nesprávnu aplikáciu § 364 Obchodného zákonníka, keď má za to, že započítanie je možné nielen na základe dohody strán, ale aj na základe jednostranného právneho úkonu. K namietanému arbitrárnemu právnemu posúdeniu veci uviedol, že je toho názoru, že právny názor odvolacieho súdu, ktorý poukazuje na nepreukázanie elementárnej náležitosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a to dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, je arbitrárny. Právna skutočnosť, od ktorej odvodzuje navrhovateľ základ svojho nároku na náhradu škody, pozastavenie uvoľňovania úverových tranží odporcom, bola preukázaná. Túto skutočnosť odporca nikdy nerozporoval. Odôvodnenie odvolacieho súdu je podľa dovolateľa protirečivé,

keď na jednej strane súd konštatuje, že navrhovateľove argumenty o dôvodnosti nároku trpia dôkaznou núdzou, a na strane druhej, že dokazovanie bude možné vykonať v konaní vo veci samej. Poukázal na nesprávne právne posúdenie podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, a preto rozhodnutie odvolacieho súdu podľa dovolateľa v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. K namietanému nedodržaniu princípu právnej istoty poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, č. k. 13Cob/16/2013 zo dňa 19. 02. 2013, ktorý v obdobnej veci potvrdil uznesenie Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši o nariadení predbežného opatrenia, Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Cob/11/2013, zo dňa 07. 03. 2013, Krajského súdu v Nitre, č. k. 26Cob/18/2013, zo dňa 21. 03. 2013.

Odporca vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol skutkové okolnosti, týkajúce sa veci samej a ďalej uviedol, že odvolací súd postačujúcim spôsobom odôvodnil napadnuté uznesenie, pričom rozsah odôvodnenia napadnutého uznesenia zodpovedá charakteru rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia. Poukázal na to, že zo strany navrhovateľa ide o uplatňovanie fiktívnej pohľadávky, s cieľom vyhnúť sa splateniu nespornej pohľadávky odporcu z úverových zmlúv.

Odporca navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu zrušiť a konanie zastaviť z dôvodu existencie prekážky rei iudicatae, založenej uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č. HCb/116/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012, alebo dovolanie zamietnuť. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia viacerých súdov, a to: Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 21. 05. 2013, č. k. 13Cob/147/2013, ktorým Krajský súd v Žiline potvrdil Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 08. 04. 2013, č. k. 9Cb/65/2013-122 o zastavení konania z dôvodu existencie prekážky rei iudicatae, Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15. 05. 2013, č. k. 4Cob/66/2013-1139, Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. 04. 2013, č. k. 16Cob/56/2013-947 a ďalšie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), preskúmal vec v zmysle ust. § 242 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že z hľadiska prípustnosti dovolania neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 239 ods. 1, 2, 3 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, preto dovolanie podľa § 239 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p., bez ohľadu na to, či ju účastník namieta alebo nie, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či je dovolanie prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou so závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z písm. f/ § 237 O. s. p., podľa ktorého sa posudzuje odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecnými záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Podľa ustálenej judikatúry postup, odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom, ide tiež v prípade rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nespĺňa zákonné náležitosti.

Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede

na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa ust. § 167 ods. 1, 2 O. s. p., ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzati návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa ust. § 211 ods. 2 O. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám/kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Postup odvolacieho konania v odvolacom konaní zavŕšený vynesением uznesenia, jeho písomným vypracovaním a obsahom zodpovedá zákonnej úprave Občianskeho súdneho poriadku a obsahovo spĺňa citované ust. § 167, § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodil svoje právne závery, uviedol, že ku skutkovým záverom dospel z tvrdenia účastníkov a predložených dôkazov. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z tvrdení navrhovateľa, ktorý v konaní/ okrem svojich tvrdení, nepredložil žiadne relevantné listinné doklady, a to ani v odvolacom konaní, na základe ktorých by osvedčil svoj nárok uplatnený návrhom na predbežné opatrenie. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhovie návrhu na predbežné opatrenie zrozumiteľne

a v potrebnom rozsahu vysvetlil. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho právneho poriadku, na ktoré konkrétne ustanovenia zákona odvolací súd odkazoval a citoval ich, a umožňoval navrhovateľovi zúčastniť sa na všetkých úkonoch odvolacieho súdu. Zo skutočnosti neúčinného bránenia svojho práva, ktorá skutočnosť viedla k neúspech navrhovateľa v konaní vo veci nariadenia predbežného opatrenia, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Postupom odvolacieho súdu nebola odňatá možnosť konať navrhovateľovi pred súdom, a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Navrhovateľ podal dovolanie aj z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pre ktorý dôvod nie je procesná prípustnosť dovolania daná.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ dovolaním napadol také uznesenie, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto dovolací súd dovolanie navrhovateľa podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O. s. p. odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd v konaní vo veci samej v zmysle ust. § 145 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová